

Школска 2013/2014. година

Окружно (градско) такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

I разред

Шифра: _____

1.	<p>Откриј загонетну личност на основу понуђених појмова/асоцијација. На линији испод напиши име и презиме писца.</p> <p>РОМАНТИЗАМ, СЛИКАРСТВО, СРБИЈА, ОТАЏБИНА, 19. ВЕК</p> <p>Име и презиме писца: _____</p>
2.	<p>Заокружи слово испред књижевних јунака чији прототипови су истоимене историјске личности.</p> <p>а) Јанковић Стојан б) Кулин капетан в) Гојко Мрњавчевић г) Иван Косанчић</p>
3.	<p>Поред наслова књижевних дела упиши бројеве историјских догађаја који се на њих односе. Један историјски догађај је вишак.</p> <p>1. Други светски рат <i>Мемоари протe Матеје Ненадовића</i> ____ 2. Први српски устанак <i>Плава гробница</i> ____ 3. Први светски рат <i>Дневник Ане Франк</i> ____ 4. Други српски устанак <i>Бој на Мишару</i> ____</p>
4.	<p>На основу понуђеног одломка препознај дело и аутора. На линијама напиши наслов дела и име и презиме његовог аутора.</p> <p>„Ово све ипак и друга чудна дела божја, која ни оштровидни ум сагледати не може, љубав превасходи, и није чудо, јер бог се љубав зове, као што рече Јован Громов.”</p> <p>Наслов дела: _____</p> <p>Име и презиме аутора: _____</p>

5.	<p>Допуни пропорције одговарајућим појмовима.</p> <p>Јанковић Стојан: Јела = сив-зелен соко: _____</p> <p>путопис: _____ = романса: епско-лирска врста</p> <p>сугласник: алитерација = самогласник: _____</p>											
6.	<p>Поред имена јунака напиши број синтагме која се односи на њега.</p> <p>1. „Пелејев син” Хектор _____</p> <p>2. „Пријамов син” Агамемнон _____</p> <p>3. „Атрејев син” Ахил _____</p>											
7.	<p>Заокружи слова испред три одлике службе као књижевне врсте.</p> <p>а) написана је у стиховима неједнаке дужине</p> <p>б) други назив јој је похвала</p> <p>в) тематика је религиозна</p> <p>г) врста је црквене поезије</p> <p>д) стихови су у њој римовани</p>											
8.	<p>У табели су поређане кључне речи које описују карактер књижевног јунака. У свако празно поље упиши име по једног јунака из наведеног низа на којег се наведена кључна реч односи.</p> <p>Ахил, Креонт, Вук Бранковић, Бановић, Страхиња, Јона Потапов.</p> <table border="1" data-bbox="320 1294 1275 1527"> <tr> <td>праштање</td> <td></td> </tr> <tr> <td>гнев</td> <td></td> </tr> <tr> <td>усамљеност</td> <td></td> </tr> <tr> <td>тиранија</td> <td></td> </tr> <tr> <td>издаја</td> <td></td> </tr> </table>	праштање		гнев		усамљеност		тиранија		издаја		
праштање												
гнев												
усамљеност												
тиранија												
издаја												
9.	<p>Заокружи слово испред четири стилске фигуре које се јављају у наведеним стиховима песме <i>Акорди</i> Јована Дучића.</p> <p>„И чујем тихо у осами тако Вечити шумор из земље и свода; И слушам дуго, немо и полако, Те речи лишћа и тај говор вода.”</p> <p>а) поређење б) контраст</p> <p>в) епитет г) персонификација</p> <p>д) метафора њ) епифора</p> <p>е) градација</p>											

10.	<p>Пажљиво прочитај следеће исказе у вези са песмом <i>Ропство Јанковић Стојана</i>. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <p>а) Песма припада покосовском циклусу. Т Н</p> <p>б) Јанковић Стојан своју мајку затиче у винограду. Т Н</p> <p>в) За Јанковић Стојана се везује мотив јунака на свадби своје жене. Т Н</p> <p>г) Сестра је прва препознала Јанковић Стојана. Т Н</p> <p>д) Јанковић Стојан је побегао из цареве тамнице. Т Н</p>																				
11.	<p>У поље поред књижевног јунака упиши број дела у којем се он појављује. Име једног дела је вишак.</p> <table border="1" data-bbox="408 656 1161 981"> <tr> <td>1.</td> <td><i>Диоба Јакшића</i></td> <td>Бег Пинторовић</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td><i>Иво Сенковић и ага од Рибника</i></td> <td>Влах-Алија</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td><i>Хасанагиница</i></td> <td>Анђелија</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td><i>Кнежева вечера</i></td> <td>Топлица Милан</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td><i>Бановић Страхиња</i></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	1.	<i>Диоба Јакшића</i>	Бег Пинторовић		2.	<i>Иво Сенковић и ага од Рибника</i>	Влах-Алија		3.	<i>Хасанагиница</i>	Анђелија		4.	<i>Кнежева вечера</i>	Топлица Милан		5.	<i>Бановић Страхиња</i>		
1.	<i>Диоба Јакшића</i>	Бег Пинторовић																			
2.	<i>Иво Сенковић и ага од Рибника</i>	Влах-Алија																			
3.	<i>Хасанагиница</i>	Анђелија																			
4.	<i>Кнежева вечера</i>	Топлица Милан																			
5.	<i>Бановић Страхиња</i>																				
12.	<p>Допуни исказе тако да буду тачни.</p> <p>О животу Господа Исуса Христа, као и о његовом учењу, беседама и чудима која је починио, говоре четири дела која припадају посебној врсти хришћанских списа која се назива _____. Ови списи се налазе у склопу оног дела Библије који се зове _____.</p>																				
13.	<p>Допуни исказе тако да буду тачни.</p> <p>Народна епска песма <i>Бој на Мишару</i> према Вуковој подели припада песмама _____.</p> <p>Вук Караџић ју је забележио од певача _____. Песма започиње устаљеним језичким обрасцем у нашој епици, који се назива _____.</p>																				
14.	<p>Заокружи слова испред два пара књижевника који нису били савременици.</p> <p>а) прота Матеја Ненадовић и Његош б) Милош Црњански и Данило Киш</p> <p>в) Хомер и Теодосије г) Лаза Лазаревић и Иво Андрић</p> <p>д) Антон Павлович Чехов и Лаза Лазаревић</p>																				
15.	<p>Допуни исказе тако да буду тачни.</p> <p>Трагедија је настала у оквиру свечаности посвећених античком грчком богу који се звао _____. Основни облици казивања у трагедији као књижевној врсти су: _____ и _____.</p>																				

16.	<p>Поред стихова упиши број песме којој припадају. Једна песма је вишак.</p> <p>1. <i>Бој на Мишару</i> 2. <i>Бановић Страхиња</i> 3. <i>Марко тије уз рамазан вино</i> 4. <i>Кнежева вечера</i> 5. <i>Урош и Мрњавчевићи</i></p> <p>„Здрав Милошу, вјеро и невјеро! Прва вјеро, потоња невјеро!” _____</p> <p>„Ако калпак на очи намичем, чело гори, с царем се говори.” _____</p> <p>„немам с киме ладно пити вино; но сам љуби мојој поклонио” _____</p> <p>„О, Милошу, пушка те убила, јер погуби Мехмед-капетана” _____</p>
17.	<p>Подвуци реченицу у којој реч „ланац” може имати и пренесено значење.</p> <p>„У цркви Светог Петра, као особита светиња, чува се ланац којим је Свети Петар у Јерусалиму у тамници био везан. [...] Тај ланац [...] стоји у ковчегу свагда под кључем. Када је калуђер принео владици ове вериге, владика их одмах узе у своје руке, растеже их [...] и, рече: 'Ала су га добро везали!' [...] 'Зар их неће Ваша светлост целивати?' Владика [...] одговори: 'Црногорци не љубе ланце!'”</p>
18.	<p>Заокружи слово испред назива прве штампане књиге у Европи.</p> <p>а) <i>Библија у 42 реда</i> б) <i>Дон Кихот</i> в) <i>Октоих</i></p>
19.	<p>Заокружи слова испред два грчка писма која су имала утицај на настанак ћирилице и глагољице.</p> <p>а) готица б) уставно писмо г) калиграфија д) курзивно писмо њ) визиготска минискула</p>
20.	<p>Подвуци реченице које откривају да је наратор у приповеци <i>Први пут с оцем на јутрење у улози приповедача</i> који се обраћа слушаоцима.</p> <p>„Иначе никад ни да га је кључнуо! Све му је поверавао, слао га у село по вересију и којешта. – А знате што га је отпустио? – На правди бога! ... Видео га да игра крајцара! – Тек ћете се ви после чудити! То о Ђурђеву-дне. Дошао Прока у дућан да му се наново потпише буквар. Бабо извади деветнаест гроша, па каже: „На, ево ти ајлука! Мени више не требаш, иди па тражи где се може играти крајцара!”</p>

Број бодова: _____

Прегледао: _____

РЕШЕЊА (I разред)

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање										
1.	Ђура Јакшић	1										
2.	а), б)	1										
3.	<i>Мемоари</i> проте Матеје Ненадовића 2 <i>Плава гробница</i> 3 <i>Дневник Ане Франк</i> 1 <i>Бој на Мишару</i> 2	Три и четири тачна –1 бод.										
4.	<i>Слово љубве</i> ; (Деспот) Стефан Лазаревић НАПОМЕНА: не признају се одговори Деспот Стефан, Деспот Лазаревић	Све тачно носи 1 бод.										
5.	(птица / тица) ластавица; НАПОМЕНА: не признаје се „неношено злато“ зато јер то одговара позицији снахе и односи се на релацију свекрва:снаха, а овде се тражи познавање релације из алегорије о супругу и супрузи. књижевно-научна врста; асонанца	Све тачно носи 1 бод.										
6.	Хектор 2 Агамемнон 3 Ахил 1	Све тачно носи 1 бод.										
7.	а), в), г)	Све тачно носи 1 бод.										
8.	<table border="1"> <tr> <td>праштање</td> <td>Бановић Страхиња</td> </tr> <tr> <td>гнев</td> <td>Ахил</td> </tr> <tr> <td>усамљеност</td> <td>Јона Потапов</td> </tr> <tr> <td>тиранија</td> <td>Креонт</td> </tr> <tr> <td>издаја</td> <td>Вук Бранковић</td> </tr> </table>	праштање	Бановић Страхиња	гнев	Ахил	усамљеност	Јона Потапов	тиранија	Креонт	издаја	Вук Бранковић	Један, два и три тачна одговора не доносе бод. Четири и пет тачних одговора доносе 1 бод.
праштање	Бановић Страхиња											
гнев	Ахил											
усамљеност	Јона Потапов											
тиранија	Креонт											
издаја	Вук Бранковић											
9.	б) контраст в) епитет г) персонификација д) метафора	Један и два тачна одговора не доносе бод. Три и четири										

					тачна одговора носе 1 бод.
10.	а) Н б) Т в) Т г) Н д) Н				Један, два и три тачна одговора не доносе бод. Четири и пет тачних одговора доносе 1 бод.
11.	1.	<i>Диоба Јакшића</i>	Бег Пинторовић	3	Све тачно носи 1 бод.
	2.	<i>Иво Сенковић и ага од Рибника</i>	Влах-Алија	5	
	3.	<i>Хасанагиница</i>	Анђелија	1	
	4.	<i>Кнежева вечера</i>	Топлица Милан	4	
	5.	<i>Бановић Страхиња</i>			
12.	јеванђеље, Нови зав(ј)ет				Све тачно носи 1 бод.
13.	(јуначким) новијих времена (о војевању за слободу); (циклуса) о ослобођењу Србије (и Црне Горе); устаничког циклуса; устаничким; о Првом српском устанку. Филипа Вишњића; формула.				Два и три тачна носе 1 бод.
14.	в) Хомер и Теодосије г) Лаза Лазаревић и Иво Андрић				Све тачно носи 1 бод.
15.	Дионис (Дионизије / Дионисије / Дионисис); дијалог и монолог				Све тачно носи 1 бод.
16.	4, 3, 2, 1				Један и два тачна одговора не доносе бод. Три и четири тачна одговора доносе 1 бод.

17.	<p><u>'Црногорци не љубе ланце!'</u> НАПОМЕНА: признаје се као тачан и овај одговор: Владика [...] одговори: <u>'Црногорци не љубе ланце!'</u>”</p>	1 бод Уколико ученик подвуче још било који другу реченицу или њен део, одговор се не признаје.
18.	а) Библија у 42 реда	1 бод
19.	б) уставно писмо д) курзивно писмо	1 бод
20.	– <u>А знате што га је отпустио.</u> – <u>Тек ћете се ви после чудити!</u>	1 бод Уколико ученик подвуче више реченица од наведених у тачном одговору, одговор му се не признаје.